

Jeg har i ca 1½ år undervist fremmedarbejder-kvinder i dansk. Her oplevede jeg, at formålet med den dansk-undervisning jeg (vi) drev og formålet med "studiet" af eleverne, var temmeligt sammenfallende: Både indholdet i danskundervisningen (som var koordineret med en samfundsorientering) og min opnåede viden og kendskab til "fremmedarbejder-kvinder i Danmark, skulle bruges emancipatorisk. Sproget skulle læres så det kunne tjene som hjælpemiddel ved udtrykkelser af egen situation og løsning af egne problemer. Det kendskab jeg gennem dette arbejde har tilegnet mig, ønsker jeg brugt til gavn for disse kvinder selv. Som gruppe i Danmark er de praktisk talt uden repræsentation- ingen repr. i kommune eller folketing- næsten ingen presse-få skribenter o.s.v. I deres hjemlande er deres situation ikke altid meget bedre, hvad disse ting angår, men her som fremmede er de i en helt ny situation. Jeg vil gerne hjælpe denne gruppe at komme til orde, og jeg vil gerne søge oplysninger fra grupper med lignende problemer rundt i verden og formidle erfaringer dem imellem. Jeg ser ikke mig selv kun som udenforstående fødselshjælper i forholdet til disse kvinder, vi har en del til fælles!

Dette er en idealistisk note om mål og forventninger i mit arbejde. Jeg har skrevet det ned, da jeg, skønt de store perspektiver engang imellem forsvandt i tågen, syntes det er vigtigt at huske på sine ambitioner.

Kirsten Bach.

Studerende, tænker at skrive stor opgave om minoriteter og skoler.

Inger W. Boesen

Dimitt. juni 1977. Stor opgave: "Purdah og Magt. En generel komparativ analyse af kvindens stilling i Mellemøsten." IEA (stencil).
Feltarbejde 1977-1978 i Kunar, Østafghanistan. (Pashtuner, bønder)
Fokus på kvindens situation i det førkapitalistiske system og ændringer heri i sammenhæng med sociale og økonomiske ændringer. Udført sammen med Asger Christensen, finansieret af Statens Humanistiske Forskningsråd.

Publiceret om kvindespørgsmål:

1978 Kvindens stilling i Østafghanistan. HUMANIORA, jan. 1979

Den afghanske kvindes lange vej til frigørelse. 2 artikler i dagbladet INFORMATION 12. og 18. dec.

1979 Kvinder i Islam. Teksthæfte med dias og båndkommentar prod. for Undervisningsministeriet, Religionslærerforenings projekt Islam.

Afghanske kvinder. Teksthæfte til kortfilm distribueret af Statens Filmcentral om kvinder i Nordafghanistan.

Women, Honour, and Love. Acc. til publicering i "Afghanistan Journal", New York og Graz, forår 1980.

Arbejder for øjeblikket videre med bearbejdning og analyse af det indsamlede materiale samt planlægning af fortsatte feltstudier. U.ass. på 2.del, kursus om "antropologiske kvindestudier med eksempel fra det islamiske mellemøstlige område".

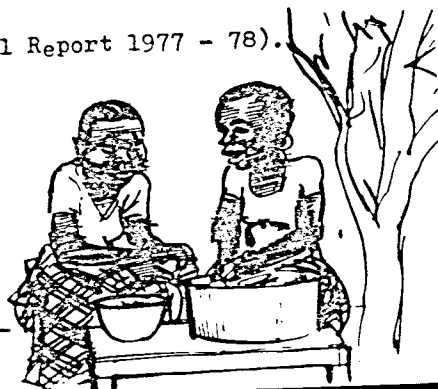
Projekt: Women in Production: A Case Study from Ghana

The aim of the research project is to provide information on the problems of rural women in Ghana. The case study has been taken from an area that has been heavily affected by outmigration of particularly younger men. Almost half the households in the village studied are, as a result, women headed households where no adult males live permanently. The study shows the consequences for the general living conditions of women taking over the main responsibility for the family's subsistence needs. Women manage to provide the rural families with their day to day needs, but the productivity of their agricultural production is low compared to that of the men, because women have more difficulties than the men in getting access to resources like land, labour, capital, education and extension. Women have adapted to the increasing demands on their contribution to the family's subsistence needs, by changing their agricultural production pattern and combining farming with the informal sector's different trades.

The analyses show how and why it is that women in the process of 'development' always come out worse than men from the same social class. Because of women's primary responsibility for the day to day needs of the family, they have also a very narrow risk margin and cannot take any chances. Basic support to the rural families is support to the women, to secure them better access to resources and if possible, to find a way of securing that also the males contribute to the subsistence needs of the rural families.

Data collection in a village in Ghana (Tsito), has taken place during April - May, 1976 and October - April 1976/77. The work in Ghana has been carried out in collaboration with the University Institute for Social, Statistical and Economic Research, and Ministry of Agriculture's Home Extension Unit.

The project terminates May, 1978 (fra Annual Report 1977 - 78).

Projekt: Samfundstransformation og kvindernes ændrede placering i produktion og reproduktion i denne proces, belyst med eksempel fra Kipsigis og Nandi befolkningerne, Kenya

For øjeblikket arbejder jeg på min konferens i faget social antropologi. Det overordnede emne er en analyse, set ud fra en materialistisk historieopfattelse, af ændringer i samfundets reproduktions-

system, med særlig interesse for kvindernes rolle og placering i disse transformationsprocesser.

Det konkrete regionale materiale er fortrinsvis historiske og antropologiske kilder om Nandi/Kipsigis stammerne i Rift Valley, Kenya. Disse befolkningsgrupper har traditionelt haft et produktionssystem, baseret på både kvægdrift og agerbrug, hvor mændene tog sig af kvæget og kvinderne varetog landbruget. Den politiske struktur var bygget op omkring mændenes lineage tilhørsforhold og aldersklasseinddeling, hvorigennem de samfundsmæssige ressourcer blev kontrolleret. Kvindernes andel i produktionen var stor, men de havde kun ringe formel politisk indflydelse.

Englændernes kolonisering af landet, og introduktionen af en markedsekonomi, startede en kvalitativ ændring af reproduktionsprocessen. I et samspil af forskellige historiske omstændigheder blev Kipsigisbefolkningen inddraget direkte i markedsekonomien inden for landbrugssektoren, medens Nandi's økonomi blev en forvredet form af den traditionelle. Den forskellige koloniale påvirkning i de 2 lokalområder, betød at kvindernes integration i samfundets nye socio-økonomiske struktur, skete på forskellige vilkår.

Det er min opfattelse, at det er nødvendigt at analysere samfundets traditionelle produktionsstruktur og historiske processer, for at kunne forstå kvindernes arbejdsbyrde, ansvar og muligheder i dag, hvor ændringerne i arbejdsdelingen mellem kønnene og kontrollen med samfundets ressourcer og produkter, for kvinderne har betydet en øget arbejdsbyrde, men en lille andel i markedsekonomien, og derfor fortsat en ringe politisk indflydelse. (Implicit skal forstås den generelle klassedeling og pauperisering af befolkningen).

Kirsten Ewers Andersen.

I. Skriftlige arbejder:

"Nattefrieri. Førægteskabelige variationer." Om kontrol med seksualitet i et Karen samfund i Thailand. I Verdens Kvinder, Kvindens Verden.

2. Defence for the Elders and control over the Younger among the Karen in Thailand." Folk 1930, om alder og køn som statusangivende i Karensamfundet.

Igangværende arbejde:

- A. Afsnittet om Sydøstasien, Oceanien og dele af Asien i en ny annoteret bibliografi om kvinder i U-lande, skal udgives af MS og SIDA (40 sider på min del).
- B. Forelæsning til Uppsala nov. 79 om kvinder i Sydøstasien.
- C. Har søgt en stilling ved ILO, der som arbejdsområde specifikt har kvinderne i den organiserede sektor, fagforeningsspørgsmål, familieplanlægning, osv. gældende for Sydøstasien og The Pacific.

Henny Harald Hansen, feltarbejde blandt kurderne i Iraqi Kurdistan, 5 mdr. i 1957.

feltarbejde blandt landsbyboere på Bahrain, 3 mdr. i 1960.

feltarbejde blandt såvel nomader som byboere i Iran, 5 mdr i 1963.

feltarbejde i Egypten, 10 mdr. 1968.

I alle tilfælde med det formål at undersøge den muslimske kvindes relativt lidet kendte og i de fleste tilfælde misfortolkede stilling såvel i teori (Koranen) som i praksis.

Vigtigste skriftlige arbejder:

"The Kurdish Women's Life" Nationalmuseets Skrifter, Etnografisk Række III, 1961

"Investigations in a Shi'a Village on Bahrain" Nationalmuseets Skrifter, Etnografisk Række, 1962
m. m.

Forsker for tiden i problemerne omkring kvindens stilling i det nye Iran.

Publikationer

1. Interview med to grønlandske kvinder. i Jordens folk nr. 2, 11. årg. 1975
Kirsten Jørgensen og Annelise Larsen
2. Nu handler det om os - fra Kvindetribunalet i Bruxelles. i Følleden nr. 6, 1976
Ingelise Bredahl, Elisabeth Hansen, Kirsten Jørgensen, Lisbeth Dam Larsen, Gitte Lorensen, Margit Wilman
3. Vandforsyning - og forbrug i udviklingslandene. DANIDA, 1977.
Michèle De Bransen og Kirsten Jørgensen
4. Ghana-kvinder på mark og torv. i Verdens kvinder - kvinders verden. Kbh. 1977.
Kirsten Jørgensen
5. Mistanke til kvinder. DANIDA, 1978.
Michèle De Bransen, Liss Hansen og Kirsten Jørgensen
6. Evaluation of UNICEF's drinking water project in Bangladesh. Suggested questions with special reference to women. DANIDA, 1978.
Kirsten Jørgensen
7. Kvindeforskning og udviklingsteorier. Institut for Etnologi og Antropologi, 1979,
Kirsten Jørgensen
8. En kritisk redegørelse for Fredrik Barths entreprenør- og sfære-teorier med et forsøg på en anvendelse af disse på studiet af markedskvinder i Vestafrika, med specielt henblik på en vurdering af markedskvindernes nuværende rolle og deres placering og muligheder i udviklingsprocessen. ODR Paper D. 79.5, 1979.
Kirsten Jørgensen
9. Den teknologiske udvikling går ofte ud over kvinderne. i FN orientering nr. 5, 1979.
10. The importance of drinking-water projects to rural population with special reference to women. Project Paper D. 79.8, 1979.
Kirsten Jørgensen
11. Kvinnan sår - mannen rår. i Rapport från SIDA nr. 5, 1979.

Igangværende projekt: The importance of drinking-water projects to rural population with special reference to women in Kenya and Tanzania.

Grethe Kjærsgaard : Journalist, stud.mag.scient (antropologi)

Journalistiske reportagerejser til Østafrika : Kenya-Uganda 1969, Kenya-Tanzania 1976 samt antropologisk feltarbejde Kenya 1977.

Skriftlige arbejder : Journalistiske artikler afledt af de tre rejser, bl.a. til DANIDA, NORAD samt Nationalmuseets publikation "Verdens Kvinder-Kvindens Verden".

Anden Formidling : Medarbejder på kvinde-udstillingen på Nationalmuseet 1977. Medproducer på TV-udsendelse til DR's undervisningsafdeling i forbindelse med udstillingen.

Er for tiden i gang med specialeskrivning til magisterkonferens i antropologi om Kikuyu-kvinder - specielt med henblik på udviklingsprocessens sociale og økonomiske konsekvenser for fuldtids-handlende markedskvinder i Karatina.

Jeg sidder med et empirisk materiale om markedskvinder i Karatina, Kenyas Central Province, hvor jeg i udvælgelsen af variabler har lagt vægt på en række sociale og økonomiske faktorer - dels ud fra en kvindeteoretisk vinkel, dels ud fra en underudviklingsproblematik.

Følles for de interviewede kvinder er, at deres handel ikke længere er det traditionelle supplement til familiekøkonomien, men et erhvervsmæssigt alternativ. Det er ikke landbrugskvinder, der handler, men kvinder der har gjort handel til deres hovederhverv.

Formålet med opgaven er at vise, hvordan ændringer i det omgivende

samfunds økonomiske og sociale strukturer har influeret på disse kvinders livsforløb - deres "karriere", ideologi og strategi.

I studiet indgår en analyse af kvindens stilling i den traditionelle samfundsmæssige produktion for at kunne dokumentere, at det netop er ændringer i produktions- og socialstruktur, som har "løsnet" mandssamfundets kontrol med Kikuyu-kvindernes produktion-reproduktion.

Analysen af kvindernes handelsaktiviteter er foretaget "in terms of the notion of entrepreneurship", dels for at vise, hvordan kvinderne som overlevelsesstrategi har tilpasset sig nogle nye vilkår (et kapitalistisk, markedsintegreret Kenya), dels ud fra den betragtning, at det er egenskaber som individualisme og risk-taking, som er dominerende træk i, hvad der er blevet kaldt "an ambryonic class formation".

En af mine konklusioner antages at blive, at nok er kvinderne som så mange andre blevet tabere i udviklingsprocessen (større arbejdsbyrde på grund af mændenes migration, ingen uddannelse etc) men at samme udviklingsproces også har haft en vis emancipatorisk virkning for nogle af kvinderne på Karatina-markedet. Markedshandelen er således ikke kun en økonomisk overlevelsesmåde for socialt dårligt stillede kvinder, men også en økonomisk og social frigørelsesproces for en del af kvinderne, idet disse nu selv kontrollerer egen økonomi og seksualitet.

Hvis jeg skal trække et par enkelte variabler ud som dokumentation for min påstand om, at udviklingsprocessen har haft en emancipatorisk virkning for nogle af kvinderne, må det blive variabler som "ægteskabelig status" og "investering".

Den første viser, at kun 18 ud af ialt 61 interviewede kvinder lever i et ægteskab. Resten, og det vil altså sige mere end to tredjedel, foretrækker at leve alene - og dermed altså også at køre deres forretning solo. Blandt de enlige er der således 22 ugifte, 17 fraskilte og 4 enker.

Det er måske værd at bemærke, at kvinderne på ingen måde er barnløse og dermed i stand til fuldt ud at hellige sig deres forretning. Kun seks har ingen børn. Resten har børn, endda ret store børneflokke. Seks har således fra 9 til 12 børn, mens 29 har fra 4 til 8 børn. Resten, d.v.s. 20 kvinder har færre end 4 børn at forsørge.

Kvindernes investering afspejler deres sociale forhold. Jo flere børn, jo større dræn i forretningen til pasning, forsørgelse og skolegang. Men som helhed viser investeringsvariablen, at kvinderne satser på at blive så konsoliderede som muligt - både familiemæssigt og forretningsmæssigt. Alle xx har/eller vil gerne investere i jord, udvide forretningen og uddanne børnene. 41 af de ~~int~~ 61 interviewede kvinder har således investeret i jord, 52 i børnenes uddannelse, mens 32 har taget vejen over detail-ledet, inden de er startet ud i den mere kapital- og arbejdskrævende, ~~grossistvirksomhed~~ men også mere indbringende grossistvirksomhed.

Investeringslysten i jord og uddannelse har både et socialt og

økonomisk aspekt. Begge investeringsopgaver er en slags alderdomsopsparing. Uddannelse af børn vil sikre kvinderne økonomisk og socialt på længere sigt, mens investeringen i jord ret hurtigt kan vise sig ikke bare at være en socialt og økonomisk sikring af alderdommen, men også hurtig økonomisk gevinst. Nogle af kvinderne dyrker således den indkøbte jord med lejet arbejdskraft og sælger afgrøderne herfra i deres grossistvirksomhed.

Rie Odgaard

Jeg har i længere tid arbejdet med følgende problemstilling: Samspillet imellem traditionelle sociale relationer og gennemførelsen af landbrugsreformer i forbindelse med overgangen til socialisme, med empirisk fokus først på Tanzania og senere også på Afghanistan.

Der er i selve problemformuleringen ikke noget om, at det også handler om kvinder - på den anden side er der heller ikke sagt noget om det modsatte. Det bunder i den opfattelse, at jeg for så vidt ikke mener det er muligt at studere en sådan problemstilling i konkrete områder, uden at spørgsmål, der vedrører halvdelen af de sociale agenter, nemlig kvinderne, indgår som en helt naturlig del.

Jeg har af Statens Hummanistiske forskningsråd fået bevilget midler til at lave feltarbejde i Afghanistan om følgende problemstilling: Antropologisk undersøgelse af samspillet mellem traditionelle sociale relationer og ændringer i klassestruktur og politisk handlingsmønster i afghanske landområder specielt relateret til jordreformer og Kooperation. De spørgsmål, jeg i denne forbindelse finder det vigtigt at undersøge også i relation til kvinderne er følgende: Kvindens rolle i husholdets/lokalsamfundets reproduktionsproces, heri også hendes adgang til/grad af kontrol over produktionsmidlerne samt om og i givet fald på hvilken måde kvindernes rolle i produktionsprocessen og forhold til produktionsmidlerne ændres ved gennemførelsen af jordreformer og Kooperation. Disse spørgsmål er en del af undersøgelsen af udviklingen i klassestrukturen og dominans- og magt relationerne i lokalsamfundet som helhed.

Et af de første skridt den afghanske regering tog efter magtovertagelsen i 1978, var at vedtage et dekret om ændringer i kvindernes stilling. I projektet vil der derfor også blive gjort forsøg på at vurdere, hvilken sammenhæng eller mangel på samme der er imellem "kvindereformer" og landbrugsreformerne.

Karen Fog Olwig, feltarbejde på St. Jan, Vestindien i 1974-75, 1977-78. Emne: den matrifokale families udvikling siden slaveriet.

skriftlige arbejder, Households, Exchange and Social Reproduction: The Development of a Caribbean Society. University of Minnesota: Ph.D. thesis. University Microfilms, 1977.

Børn og Samfund på St. Jan, Jordens Folk, efteråret 1979.

Women, 'Matrifocality' and Systems of Exchange: An Ethnohistorical Study of the Afro-American Family on St. John, Danish West Indies. Publiceres i Ethnohistory, special issue on Afro-American Ethnohistory.

Forsker for tiden i børns rolle i kvindelig lønarbejdersmigration fra Nevis, britisk Vestindien, til St. Jan, en af De amerikanske Jomfruer. Ophold i England, oktober 1979, feltarbejde i Vestindien fra december 1979.

Formidling, Den vestindiske kvinde fra slaveri til lønarbejde. 4 radioforedrag, april - maj, 1979.

Lise Rishøj Pedersen:

Feltarbejde 1965/66, 1970 og 1977 i Bagindien, specielt thailandske landsbyer og kvindernes sociale, religiøse og økonomiske stilling.

Skriftlige arbejder:

1963 A Woman's Carrying Net from New Guinea, "Folk", vol. 5, 1963.

1965 Den sociale og religiøse baggrund for kunsten på Ny Guinea, Louisiana Revy, april 1965

1966 Landsbyen ved floden, Aktuelt, jan. De 'Syge' banaaner, Aktuelt, maj.

1967 Thai-kvinder, enlige og gifte. Nationalmuseets Arbejdsmark.

1968 Aspects of Woman's Life in Rural Thailand, Folk, vol. 10.

Ris og religion i Thailand, Vor Viden, 2.

1969 Liang phra og liang phi, Nationalmuseets Arbejdsmark

1971 Lao song dam - en etnisk minoritet i Thailand, "Jordens Folk, nr. 3.

1974/75 Religious Activities During Dry Season among the Lao Song Dam, Thailand. Folk, vol. 16-17.

1975 Buddhas lære og religionen i Thailand, I: Thailand, Arkus

1977 Thaikvinden Nian venter barn - igen. I: Verdens kvinder-kvindens verden.

In press:

The Influence of the Spirit World on the Habitation of the Lao Song Dam, Thailand. I: The House in East and South-east Asia. CINA monograph Series 30.

Inger Sjørslev, skriftlige arbejder:

"Kvindens natur - gode forklaringer eller dårlige undskyldninger? Overvejelser over kønsteorier og kvinder som minoritet".

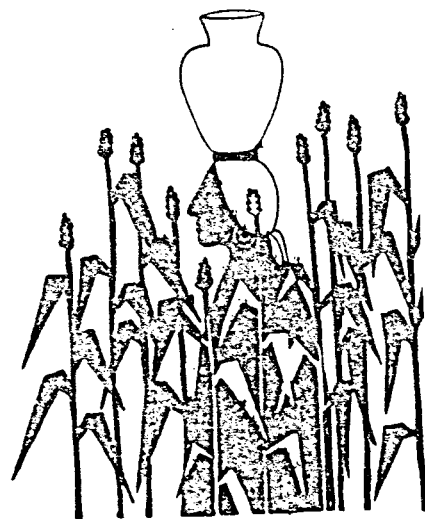
Konferens-opgave, 1978

"Hvordan kvinder holdes på plads. Nogel tanker omkring en mærkelig skik". Verdens kvinder - kvinders verden. Nationalmuseet, 1977.

Forskningsprojekter:

Planlagt feltarbejde 1979/80 i Bahia, Brasilien om sociale og psykologiske aspekter ved candomblé-kulten, som er en besættelseskult med overvejende kvindelig deltagelse.

Se artikel i dette nummer af Stofskifte.

Elsebeth Tarp,

feltarbejde blandt Istmo-Zapoteker markedskvinder i Mexico, med henblik på studiet af uddannelsers konsekvenser for kvindernes placering og muligheder.

Skriftlige arbejder om kvindespørgsmålet: "Fra forskel til underordning. Køns-specifikke socialisationsformer."

"Kvinder i udviklingsprocessen"

"Kvinder i Mexico"

"Om metode og teori i kvindeforskning"

"La educación y las mujeres indígenas en México."

Diverse artikler i Kontakt, Latinamerika i dag og KULU bladet.

Forskningsprojekter: Nuværende:

Udviklingstendenser i markedskvinders situation, specielt med henblik på studiet af kvindecentrerede familier.

Udvikling af teori og metode for forskning om kvinders situation/mobilisering af kvinder til samfundsændrende handlinger - dette projekt sammen med en skandinavisk arbejdsgruppe.

Se i øvrigt artikel i dette nummer af Stofskifte.

Inge Kleivan

feltarbejde i Vestgrønland.

Skriftlige arbejder (specielt om kvinder):

Glimt af kvindens rolle i Grønland gennem tiderne.

Tidsskriftet Grønland nr. 8-9. 1975. pp. 238-273.

(også på grønlandsk).

Litteraturliste: Kvinder i Grønland. Tidsskriftet Grønland nr. 8-9. 1975. pp. 287-288.

Nogle erfaringer fra feltarbejde i Grønland med børn. Kvindedebatuge 10.-14. 3. 1975. Ed. Kvindegruppen. Institut for Ethnologi og Antropologi.

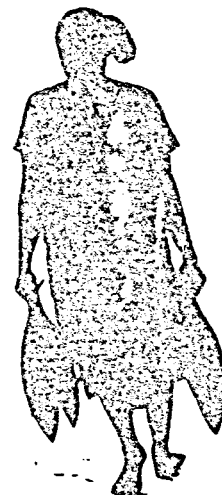
pp. 155-158.

Status and Role of Men and Women as Reflected in West Greenlandic Petting Songs to Infants. Folk vol. 18. 1976. pp. 5-22.

Kvinder og børn i Grønland. KULU-bladet 1979.

(under udgivelse).

Jomfru Maria fra Tasiussaq - en socioreligiøs bevægelse i Grønland 1874-75. Indlæg ved symposiet: Kristen Mission og Kolonialisme. Københavns universitet 21.-23. maj 1979.

Peter Aaby, har analyseret spørgsmålet om magt og undertrykkelse i primitive samfund i relation til kvindernes tingsliggørelse og akkumulation af kontrol.

Publikationer: Efterskrift til Engels: Statens, familiens og privatejendommens oprindelse, 1. og 2. udgave, Politisk Revy (sammen med A. Christensen). Engels og kvindelogikken. Oversat til engelsk i Critique of Anthropology.

